Anul al 54-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { În România: 3 lei / În străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 301 Luni 1 Noembrie 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE ÎN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful postal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

„ASOCIAȚIONIR" SIBIIU

Sârma ghimpată

S'a anunțat în mod oficial intensificarea lucrărilor pentru colonizarea granițelor cu mase de luptători români din războiul pentru întregirea neamului.

Este răspunsul cel mai oportun exprimărilor periodice de tendințe revizioniste, despre care o experiență îndelungată dovedește că sunt datorite mai mult intereselor interne decât celor externe.

Dacă această operă de apărare națională ar fi fost îndeplinită mai de mult, eficacitatea ei s'ar fi găsit astăzi în plină funcțiune. După războiul din 1877, colonizarea Doborgei cu veteranii Independenții a intervenit la un interval mai scurt; roadele sale s'au dovedit folositoare.

Franța a construit la răsărit bariera Maginot, model impunător de fortificare modernă, în cel mai mic răstimp în raport cu proporțiile sale uriașe.

Necesitatea unui strat impermeabil de-alungul tuturor hotarelor contra transfuziunilor dușmănoase este îndreptățită nu numai de un imperativ elementar al siguranței externe a Statului, ci și de realizările pe cât de tendențioase pe atât de periculoase ale unora dintre foștii inamici. Cine nu cunoaște sforțările și sacrificiile mari și continui consacrate așezării unui cordon maghiar cât mai lung, cât mai adânc și cât mai instruit pentru eventualități pe jumătate din granița noastră dela apus?

Este adevărat că intențiunile urmărite de statul vecin s'au isbit în parte de opera de prevedere care a fost liberarea minorității maghiare din România de sub iobăgia agricolă, în care se sbat și astăzi masele de peste hotar; dar nu este mai puțin adevărat că perseverența de dincolo în a agita iridenta de dincoace impune generalizarea unui strat izolator, înfăptuit cât mai repede, cât mai bine, cât mai puternic.

Unde s'ar putea găsi materialul cel mai bun, cel mai sigur pentru atingerea acestui scop, de cât în luptătorii cari și-au expus viața pentru apărarea patriei lor cu un avânt și cu o abnegație ce legitimează cele mai mari speranțe pentru viitor?

Simbol de întrupare a unei enorme sârme ghimpate la hotarele țării, colonizarea românească va constitui un dig permanent împotriva oricăror acțiuni sediționse cu caracter extern.

De sigur însă că eficacitatea unei realizări de asemenea proporții stă în raport direct cu condițiunile în care va fi săvârșită.

Se impune ca cel puțin în ce privește apărarea națională să se afirme acea unitate de concepție, acea continuitate de înfăptuire, acel spirit de selecțiune a elementului uman și a elementului material, acea subordonare a oricăror preocupări politice sau de alt caracter subiectiv, care, din nefericire, au lipsit în multe împrejurări, când s'ar fi putut obține rezultate mai bune decât cele produse.

Când dela un capăt la altul al hotarelor va domina sufletul românesc, topind cu căldura lui orice uneltiri potrivnice neamului, țara noastră va dispune de încă o forță mai mult pentru apărarea atât a drepturilor sale imprescriptibile, cât și a păcii.

ȚIGANCA DELA BRAN — ILEANA ANTONU

Cum s'a reunit Basarabia cu patria mumă

Eri s'a sărbătorit la Chișinău, împlinirea celor 20 de ani de când s'au adunat în acest oraș ostașii români din Basarabia, cari au luptat în timpul războiului pe diferite fronturi și, împreună cu fruntașii naționaliști „moldoveni", au constituit cel dintâi „Sfat al Țării", ce avea să hotărască, nu unirea — după cum se obicinuește să se spună — ci reunirea provinciei dintre Prut, Nistru și Marea Neagră cu țara românească din care a făcut parte integrantă până la 1812.

In epoca aceea plină de frământări și de nesiguranță pentru numeroasele triburi, popoare și naționalități din Rusia, în plină convulsiune revoluționară, românii au înțeles că a sunat ceasul liberării lor de sub jugul moscovit și numai prin voința lor puternic manifestată și prin solidaritatea lor, în lupta pentru independență, vor putea să rupă lanțurile robiei și să se împlinească dorința lor: reunirea cu patria-mamă.

Până la înfăptuirea unirii definitive, s'a cerut mai întâi autonomia Basarabiei și despărțirea ei de statul rusesc, adică dezanexarea pe temeiul principiului naționalităților și a liberei dispoziții a popoarelor, — cele două principii recunoscute chiar de conducătorii revoluției „maximaliste".

Ideia autonomiei Basarabiei a fost discutată în primul congres al moldovenilor din Basarabia, ținut în Mai, 1917, — deci, cu câteva luni înainte de congresul naționalităților din Kiew. Românii, care luaseră parte la prima ședință a adunării deputaților, țărani din Basarabia (21-24 mai 1917), nemulțumiți de pretențiile celorlalte naționalități minoritare, s'au retras din adunare și au ținut un congres al lor național, în care, după ce au stăruit asupra „necinstirii și nesuferirii de către ruși, bulgari și alte popoare, a limbei moldovenești și a neamului moldovenesc, fiindcă „ei cereau prea tare autonomia", au votat o rezoluție în care prevedeau „școală națională, autonomie, pământ și voie".

In ziua de 30 Octombrie 1917 s'a ținut apoi la Chișinău adunarea ostașilor români basarabeni și s'a constituit „Sfatul Țării", care a hotărît să se ia în seamă voința poporului român ce formează majoritatea populației Basarabiei de a se libera de legăturile ce le-a avut în trecut, prin silnicie, cu fostul imperiu țarist.

In ziua de 2 Decembrie 1917, „Sfatul Țării" — adunarea națională a Basarabiei — a votat o „declarațiune", în care spunea că singura scăpare a naționalităților, este să se unească și să alcătuiască „stăpâniri naționale în hotarele țărilor unde locuesc".

„In virtutea temeiului acestuia și având în vedere și așezarea rânduelei obștești și întărirea drepturilor câștigate prin revoluție, Basarabia, sprijinindu-se pe trecutul său istoric, se declară de azi înainte, Republică Democratică Moldovenească".

Românii însă nu admiteau să mai aibă nici o legătură, sub nici o formă, cu Rusia și deaceia Sfatul Țării din Chișinău, în ședința dela 24 Ianuarie 1918, a votat în unanimitate, o rezoluțiune prin care a proclamat independența Basarabiei:

„In împrejurările actuale — se spune în această rezoluție — ne găsim în necesitatea istorică să declarăm, conform voinței poporului, o republică moldovenească, liberă, autonomă și independentă, care singură are dreptul să hotărască de viitorul datinelor sale".

A doua etapă trebuie să fie urmată de a treia: unirea cu patria-mamă, România. Adunarea din județul Bălți a fost cea dintâiu, care în ziua de 3 Martie 1918, a votat, în unanimitate, o rezoluție, prin care cerea Sfatului Țărei să „proclame de urgență, în numele țării întregi, unirea atât de arzător dorită, unirea sfântă și vecinică a Basarabiei cu patria noastră mamă, România, care va garanta, ca o mamă adevărată, drepturile cucerite de poporul nostru după revoluția din 1917", iar la 27 Octombrie st. v., Sfatul Țării a votat reunirea definitivă, cu patria mamă.

Franța vrea pace, dar nu acceptă nici o abdicare

Discursul d-lui Yvon Delbos la congresul dela Lille

Lille, 29 (Rador). — D. Yvon Delbos, ministrul afacerilor străine, a pronunțat azi, în fața congresului partidului radical-socialist, un important discurs, în cursul căruia s'a ocupat de politica externă a Franței.

La fel ca și d. Daladier eri, d. Delbos a început prin a afirma voința de pace a Franței, dar și voința de a nu accepta nici o abdicare.

Cred — a spus d-sa — că Franța, atunci când sunt în joc angajamentele sau interesele sale vitale, are datoria să privească cu sânge rece și hotărîre situația, pentru a putea face față oricărei eventualități. Cel mai sigur mijloc de a se evita războiul este a arăta că Franța este unanimă spre a se apăra, „căci nu se atacă poporul care se știe că este unit, hotărît și puternic".

Politica noastră externă, a continuat oratorul, este în întregime inspirată de idealul democrației franceze.

Constatând că Societatea Națiunilor a suferit numeroase atingeri și că există o adevărată criză a moralității internaționale, d. Delbos a declarat că trebue mai înainte de toate să se salveze pacea care este amenințată, „evitând imprudențele și slăbiciunile, care ar fi de asemeni primejdioase".

VOINȚA DE PACE A FRANȚEI

D. Delbos a insistat apoi asupra voinței de pace a Franței care nu a neglijat nici un prilej de înțelegere cu celelalte țări. Pentru Franța, a adăugat d-sa, nu există pace adevărată decât aceea care este deschisă tuturor. Franța nu se va lăsa târîtă în nici o cruciadă. Nu înseamnă să trădezi Societatea Națiunilor, ci să servești idealul ei, atunci când cauți să te apropii de alții. Este loc lângă Societatea Națiunilor și în deplin acord cu ea pentru înțelegeri concrete, limitate, cu obiecte precise, între țările direct interesate. D. Delbos citează în această privință cazul conferințelor dela Montreux și Nyon. Aceste conferințe trebue să servească drept punte între statele membre și statele nemembre ale Societății Națiunilor. Ele pot soluționa problemele vitale ce se pun pentru toți, cum este chestiunea dezarmării și aceea a materiilor prime.

RESPECTUL ANGAJAMENTELOR

D. Delbos a insistat pentru a se reda caracterul sacru tuturor angajamentelor contractate. „Franța, legată cu un anumit număr de state, înțelege să dea exemplul lealității celei mai scrupuloase. In toate împrejurările, oricare ar fi forma agresiunea dacă agresiunea s'a produs, Franța își va respecta angajamentele luate".

Pacea, a continuat oratorul, se bazează și pe respectul mutual al independenții popoarelor. Aci este și unul din motivele atitudinei Franței în problema spaniolă.

D. YVON DELBOS, ministrul de externe al Franței

AMESTECUL STRAIN IN SPANIA

D. Delbos susține apoi politica de neintervenție, spunând între altele: „Amestecul în viața internă a popoarelor este un angrenaj de război, în care nu am voit să intrăm, chiar sub formă legală, oricare ar fi simpatiile noastre pentru republica spaniolă. Dacă am fi acceptat riscul intervenției, multe obstacole s'ar fi ridicat în cale. Intervențiile însă care s'au făcut pun chestiunea securității uneia din frontierele noastre și libertatea comunicațiilor cu Africa de Nord. Cu toată atitudinea pacifică a Franței, trebue să se știe că ultimele negocieri care au început nu pot fi eternizate. In ce privește retragerea voluntarilor din Spania, care a fost cerută comitetului dela Londra, trebue să se precizeze că nimeni nu se gândește să-și asigure poziții amenințătoare în Spania și coloniile sale".

AMICIȚIILE FRANȚEI

Trecând la amicițiile Franței, d. Delbos, după ce a amintit în primul rând solidaritatea franco-britanică, a spus:

„Prin acordul dela Rambouillet am improspătat alianța cu Polonia. Pactul franco-sovietic își păstrează întreaga sa valoare. Solidaritatea care ne leagă de Mica Înțelegere a fost mărturisită de curând de Regele Carol II al României și de d. Stoiadinovici ,primul ministru al Iugoslaviei. Pe de altă parte, prin discursurile lor de nobilă inspirație, președintele Roosevelt și d. Hull au făcut să se audă marea voce a republicei americane".

D. Delbos a insistat apoi asupra acțiunei curagioase a Sfântului Scaun în favoarea păcii și a libertății.

INTRE FRANȚA ȘI GERMANIA

Referindu-se la raporturile dintre Franța și Germania, oratorul a declarat: „Aceste două țări ar săvârși cea mai tragică greșeală dacă nu ar ajunge să se înțeleagă".

D. Delbos a încheiat astfel: „Calea care duce spre pacificarea generală este încă plină de obstacole. Nimic nu este pierdut, totul va putea fi salvat, numai cu condiția ca Franța să rămână unită și puternică".

—xox xox—

S'a descoperit un complot pentru asasinarea cancelarului Schuschnigg

Viena, 29 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" anunță:

Din sursă oficială se anunță că organele polițienești au descoperit un complot pentru asasinarea cancelarului Schuschnigg.

Din aceiași sursă se adaugă că primejdia care amenință viața cancelarului nu a fost încă îndepărtată, deoarece doi membrii ai unei organizații teroriste străine, cari — se spune — au fost trimiși la Viena pentru săvârșirea asasinatului, sunt încă în libertate.

Se crede că ei intenționează să-și îndeplinească misiunea, aruncând bombe asupra automobilului cancelarului Schuschnigg atunci când acesta se va duce dela reședința sa particulară din Landstrasse la cancelariat.

Recepția dela legația turcă

Vineri, cu prilejul aniversării republicei turce, la legațiunea turcă a fost primită colonia turcă din Capitală.

In lipsa ministrului Turciei, plecat la Ankara împreună cu d. Gh. Tătărăscu, membri coloniei au fost primiți de d. Bulend Ușakligil, însărcinat de afaceri, înconjurat de întregul personal superior al legațiunei.

Numeroase accidente provocate de ceață la Hamburg și imprejurimi

Berlin, 29 (Rador).—O ceață foarte deasă abătută asupra Germaniei de Nord, paralizează navigația pe Elba.

Portul Hamburg este și el imobilizat. In port, sunt blocate 40 de vapoare.

In apropiere de Hamburg s'a înregistrat și o nenorocire de cale ferată, provocată de ceață. Un tren a intrat într'un grup de muncitori cari lucrau la repararea liniilor. Sunt patru morți.

O zăpadă abundentă cade în regiunile nordice.

—xox xox—

SCRISORI DIN LONDRA

CEHOSLOVACIA

de AUGUR

Londra, Octombrie

Obârșia înțelegerii anglo-franceze, în forma ei activă, este amenințarea militarismului german.

Când acesta, imediat după încheerea păcii, n'avea mijloacele de a vătăma, legătura dintre Marea Britanie și Franța s'a slăbit imediat. Aceasta s'a văzut pe vremea afacerii Chanak, când francezii n'au ajutat pe englezi împotriva Turciei, și pe vremea ocupației Ruhrului de Franța, când Anglia a refuzat să participe la această acțiune represivă. Înțelegerea anglo-franceză a reînviat, numai după ce reînarmarea Germaniei a devenit amenințătoare pentru securitatea Europei.

Dar amenințarea militarismului dela Berlin a sporit de când a început să ia o formă concretă. combinația italo-germană, cunoscută sub numele de axa Roma-Berlin. In mai multe rânduri am vorbit de greșelile săvârșite de diplomații înțelegerei anglo-franceze, cari au îngăduit acestei axe a se naște și de a se consolida apoi, prin etape progresive. Nu ne vom pierde timpul să înșirăm încăodată aceste greșeli. Ne e de ajuns astăzi să știm, că axa Roma-Berlin e o realitate tangibilă și care întărește forța amenințării germane.

Intărirea axei Roma-Berlin nu s'a terminat. Și mai puțin încă se poate vorbi de slăbirea ei, pentru că diplomația înțelegerii anglo-franceze n'a găsit încă mijlocul practic să ajungă la scopul dorit deopotrivă de d-nii Neville Chamberlain și Chautemps, adică la o lichidare definitivă a diferendului lor cu Ducele. Metodele diplomatice sunt astfel, încât avem puțină speranță că această lichidare atât de dorită și atât de necesară se va putea realiza într'un viitor apropiat. Trebuie să studiăm deci influențele axei Roma-Berlin asupra afacerilor Europei centrale. Astfel vom putea găsi punctele nevralgice, unde interesele opuse ale Marei Britanii de o parte și ale Italiei și Germaniei de cealaltă, se ciocnesc în chip periculos. Spania reprezintă unul din aceste puncte.

Dar în această problemă, situația, după un moment foarte critic, pare a fi din nou dominată de procedura diplomatică a Comitetului pentru neintervenție în Spania. Se poate ca ea să se aprindă din nou, dar în acest moment când vă scriu opinia e mai optimistă.

Există însă în Europa Centrală un al doilea punct nevralgic primejdios și care de câteva luni dă semne de o posibilă agravare. Acest punct e în Cehoslovacia.

Din momentul ce Roma și Berlin socotesc că e în interesul lor să se înțeleagă, chiar numai pentru un timp, devine inevitabil pentru amândouă țările să ajungă la un compromis și în ce privește interesele lor divergente în țările mici din basinul dunărean, adică în Austria și Cehoslovacia.

Un asemenea compromis între Roma și Berlin nu produce la Viena o reacțiune violentă, pentru simplul motiv că guvernul austriac nu este de loc în stare să poată rezista voinței comune a acestor doi puternici vecini. Viena nu e liniștită de cât atât timp cât germanii și italienii își opun forțele respective pe Brenner.

Situația e cu totul diferită pentru Cehoslovacia. Politica ei nu este orientată nici spre Roma nici spre Berlin. Ea aparține unui grup de state a căror ideologie este opusă, prin natura ei, axei Roma-Berlin. Praga n'a acceptat niciodată să fie protejată nici de Berlin nici de Roma. Primejdia pentru ea era reală chiar pe vremea când Italia și Germania se găseau în câmpuri diferite. Această primejdie s'a înzecit de când între aceste două mari puteri s'a stabilit o unitate de vederi și de aspirațiuni.

Cehoslovacia e legată de

(Continuare în pag. 2-a)